Parlamentul
Republicii Moldova

PB nr. 08/06-22
16 iunie 2022

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI
REPUBLICII MOLDOVA
D.D.P. Nr. 248
"20" 06 2022
Ora

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Domnului Igor GROSU
Preşedinte al Parlamentului Republicii Moldova

MOŢIUNE SIMPLĂ

asupra

politicilor Ministerului Finanţelor

Subsemnaţii, deputaţi în Parlamentul Republicii Moldova, în conformitate cu articolul 105 alineat (2) din Constituţia Republicii Moldova şi articolul 112 şi articolul 113 din Regulamentul parlamentului, înaintăm moţiunea simplă asupra activităţii Ministerului Finanţelor.

Motivare

La data de 6 august 2021, majoritatea parlamentară a acordat vot de încredere actualului Guvern. Programul de guvernare, intitulat „Moldova vremurilor bune", conţinea promisiuni mirobolante de transformare şi eficientizare a sectorului finanţelor publice, dând asigurări la un viitor prosper pentru cetăţeni.

În realitate însă, constatăm cu regret şi alarmare că populaţia Republicii Moldova devine în paşi galopanţi tot mai săracă iar Ministerul Finanţelor nu a întreprins nici o măsură pentru depăşirea crizei.

Începând cu ultimul trimestru al anului 2021, rata inflaţiei este într-o continuă creştere, înregistrând la data de azi cifra record de 27,07%, cea mai înaltă în Europa şi din regiune. Cu titlu de comparaţie, în luna august 2021, rata

inflației a constituit 4,64%. Concomitent, rata de bază, aplicată la principalele operațiuni de politică monetară pe termen scurt, inclusiv rata dobânzii la creditele pentru agenții economici și persoanele fizice, a înregistrat o ascensiune de la 3,65 puncte stabilită la 30 iulie 2021 până la 18,50 puncte la momentul actual.

În tot acest timp, Ministerul Finanțelor nu a intervenit cu politici de gestionare a crizei, iar astăzi ne pomenim cu scumpiri record, în comparație cu anul trecut, precum:

+69,13% la prețul pentru legume;
+53,51 % la prețul pentru ouă de găină;
+26,64% la prețul pentru pâine;
+47,87 % la prețul pentru carburanți;
+70,28 % la prețul pentru servicii locativ-comunale;
+92,03% la prețul pentru încălzire centralizată;
+227,16 % la prețul pentru gazele naturale prin rețea.

Între timp, crește datoria publică externă a Republicii Moldova. Potrivit Raportului Ministerului Finanțelor privind situația în domeniul datoriei sectorului public în trimestrul I al anului 2022, soldul datoriei de stat la 31 martie 2022, s-a majorat cu 1,008,400,000 lei (un miliard opt milioane patru sute mii lei). La capitolul intrări de împrumuturi de stat externe, pe parcursul primelor trei luni ale anului 2022, Republica Moldova și-a asumat împrumuturi de stat externe în sumă totală de 103,3 milioane dolari SUA, ceea ce reprezintă o majorare cu 67,3% mai mult față de perioada similară al anului precedent. În fapt, aceste datorii vor cădea pe umerii cetățenilor Republicii Moldova, în primul rând al generației tinere dar și a celor viitoare.

La capitolul finanțărilor în sectorul bugetar observăm remanieri neechitabile și lipsite de argumentări clare. În unele instituții din sectorul bugetar au loc așa numitele „modernizări" soldate cu reducerea statelor de personal și, respectiv, reducerea finanțării din bugetul de stat. La fel, instituțiile de învățământ și spitalicești din tot teritoriul Republicii Moldova au sesizat multiple întârzieri de finanțare a instituțiilor în perioada rece a anului. Între timp, Ministerul Finanțelor a aprobat și execută neîntârziat majorarea bugetului Președinției cu +4,5 milioane lei.

Mai nou, asistăm la carențe în gestionarea fluxului de trafic vamal de mărfuri în direcțiile de intrare-ieșire a frontierei de stat. Serviciul Vamal, aflat în subordinea Ministerului Finanțelor nu a întreprins și continuă să nu întreprindă măsuri în vederea fluidizării și accelerării operațiunilor vamale. În același timp, se formează cozi de kilometri în vamă, în care șoferii, cetățeni ai Republicii Moldova, sunt nevoiți să aștepte zile întregi în condiții insuportabile, cu regret uneori incompatibile cu viața. Acest

fapt poate crea premise pentru perturbarea completă a operațiunilor logistice de aprovizionare tehnico-materială și alimentară a țării.

Constatăm lipsă de profesionalism și transparență în gestionarea domeniului fiscal. În contextul crizei și scumpirilor galopante, Fracțiunea Parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor a propus o serie de inițiative menite să susțină agenții economici și persoanele fizice din Republica Moldova, precum: (i) instituirea moratoriului la controale de stat; (ii) plafonarea salariilor persoanelor cu funcții de demnitate publică; (iii) amânarea declarării impozitului pe venit impozitului pe bunuri imobiliare, impozitul funciar și taxele locale până la data de 31 mai 2022; și (iv) instituirea amnistiei fiscale. Încă în luna martie, Fracțiunea Parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor a propus reducerea cu 50% a accizelor și aplicarea cotei zero TVA la benzină și motorină.

Totuși, Ministerul Finanțelor a respins toate măsurile fiscale înaintate pentru ameliorarea impactul crizei cu care se confruntă Republica Moldova și nu a implementat nici o măsură proprie în schimb. În același timp, statele europene aplică măsuri fiscale similare, ca exemplu:

(1) Bulgaria reduce pentru un an aplicarea cotei TVA la pâine și serviciile de încălzire;

(2) Polonia reduce temporar aplicarea cotei TVA la combustibil, electricitate și alimente, până în luna iulie 2022;

(3) Estonia, începând cu 30 aprilie, reduce aplicarea cotei TVA la benzină și combustibilele pentru încălzire;

(4) Croația, începând cu luna aprilie, reduce aplicarea cotei TVA la încălzire și la produsele alimentare de bază;

(5) Macedonia de Nord, din luna martie reduce aplicarea cotei TVA la produsele alimentare de bază (până la 0%) și benzină (până la 10%);

(6) Lituania intenționează să reducă TVA-ul la 0% la energia termică, gazele naturale și alimentele de bază.

În acest sens, nu este clară matematica aplicată de Ministerul Finanțelor, bugetul public național acumulează venituri pe seama sărăcirii populației și a creditării externe dar se opune constant la alocarea mijloacelor financiare pentru ameliorarea impactului crizei. Astfel, constatăm carențe, neprofesionalism și lipsă de viziune clară în toate domeniile aflate în gestiunea Ministerului Finanțelor.

Dispozitiv

În lumina celor enunțate, având în vedere necesitatea stringentă de a interveni urgent cu măsuri concrete întru soluționarea deficiențelor în domeniul finanțelor publice și de a adopta politici prompte, în vederea stopării crizei inflaționiste și economice în care s-a pomenit Republica Moldova, considerăm iminent necesar întreprinderea următoarelor măsuri:

1. Revizuirea bugetului de stat pentru anul 2022, cu scopul reflectării situației inflaționiste reale în compartimentele acestuia, reieșind din datele și dinamica oferită de către Banca Națională a Moldovei.

2. Revizuirea compartimentelor de venituri suplimentare ca rezultat al inflației, în scopul redistribuirii acestor mijloace, pentru prevenirea consecințelor sociale grave cu care se confruntă societatea;

3. Revizuirea achizițiilor publice de stat care nu sunt strict necesare pentru anul 2022 cu scopul redistribuirii acestor mijloace cetățenilor din pături social-vulnerabile;

4. Instituirea moratoriului asupra controalelor de stat;

5. Stabilirea cotei TVA de 0% pentru impozitul pe venitul reinvestit al agenților economici;

6. Instituirea reducerii cotei accizelor cu 50% și aplicarea scutirii de TVA cu „0" % pentru benzină și motorină.

7. Plafonarea salariului persoanelor cu funcții de demnitate publică până la cel mult două salarii medii pe economie.

8. Instituirea unui moratoriu de 90 de zile pentru achitarea corpului creditului și dobânzilor aferente acestora la creditele persoanelor fizice și juridice atât în instituțiile bancare cât și nebancare.

9. Restituirea TVA la procurările de produse de uz fitosanitar și fertilizanți în vederea diminuării costurilor de producție agricolă.

10. Politicile Ministerului Finanțelor arată o incompetență totală și lipsă de capacități profesioniste a echipei ministeriale în domeniul administrării finanțelor publice.

11. Constatând cele nominalizate supra, noi, semnatarii acestei moțiuni simple, acordăm un „cartonaș roșu" politic întregii echipe ale Ministerului Finanțelor.

P. Burduja

L. [illegible]
C. Ferceeli[illegible]
O. Reidman
G. Podnarenco
E. Smirnov
T. Cunetchi
A. Ababoromaia
E. Belacova
I. Lozovan
D. Caraman
Gh. Sibora
V. Nigai
V. Sludue
N. Rusol
B. Ferdea
Grigore Novac
Constantin Starts
Ivanna Könsal
Adela Arlearu
L. Mudrac
A. Lebedinschi
A. Nesterovschi
V. [illegible]
Bolea Vasile
Суходольский Александр